

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. °184/18
Luxemburg, 26 noiembrie 2018

Hotărârea în cauza T-458/17
Shindler și alții/Consiliul Uniunii Europene

Brexit: cererea a treisprezece cetățeni britanici, care au reședința în alte state membre ale UE decât Regatul Unit, de anulare a deciziei prin care s-a autorizat deschiderea negocierilor privind Brexit nu este admisibilă

Tribunalul consideră că decizia atacată nu produce efecte asupra situației juridice a cetățenilor britanici autori ai acțiunii

Treisprezece cetățeni britanici cu reședința în alte state membre decât Regatul Unit solicită Tribunalului Uniunii Europene anularea deciziei Consiliului Uniunii Europene de autorizare a deschiderii negocierilor privind Brexit.

Reclamanții susțin că au fost privați de dreptul de vot la referendum din cauza faptului că locuiesc în afara Regatului Unit, că decizia atacată produce consecințe directe asupra drepturilor pe care le au în temeiul tratatelor și că ea constituie un act prin care Consiliul a acceptat notificarea intenției de retragere a Regatului Unit din Uniunea Europeană. Ei menționează în plus că decizia atacată nu are ca obiectiv să garanteze menținerea calității lor de cetățeni ai Uniunii și că procesul de retragere este nul în absența unei autorizații constituționale. În sfârșit, reclamanții subliniază că acțiunea formulată la Tribunal este singura cale efectivă în fața instanței Uniunii înainte de pierderea ineluctabilă a calității lor de cetățeni ai Uniunii, care va interveni la 29 martie 2019.

Consiliul solicită Tribunalului să constate că acțiunea este inadmisibilă, cauza neputând fi, prin urmare, judecată întrucât decizia atacată nu putea fi atacată de o persoană fizică sau juridică, iar autorii acțiunii nu au nici interes de a exercita acțiunea, nici calitate procesuală activă împotriva acestei decizii. Astfel, potrivit Consiliului, decizia atacată nu produce niciun efect asupra situației juridice a reclamanților; ea constă numai într-un act pregătitor și trage consecințele din notificarea de către Regatul Unit a intenției sale de retragere. Prin urmare, drepturile reclamanților nu ar putea să fie afectate decât la capătul procedurii prevăzute la articolul 50 TUE¹.

În hotărârea pronunțată astăzi, Tribunalul verifică dacă acțiunea în anulare introdusă de cei treisprezece cetățeni britanici este admisibilă, adică dacă este îndreptată împotriva unei decizii care produce efecte asupra situației lor juridice. El constată că reclamanții nu sunt destinatarii actului și amintește, în consecință, regula potrivit căreia, pentru a putea formula o acțiune, actul trebuie, cel puțin, să îi vizeze direct pe reclamanți² și să producă în mod direct efecte asupra situației lor juridice. Tribunalul constată că, **deși decizia Consiliului de autorizare a deschiderii negocierilor privind Brexit produce efecte juridice între Uniune și statele sale membre și între instituțiile Uniunii, în special Comisia, care este autorizată prin această decizie să deschidă negocierile în vederea unui acord cu Regatul Unit, ea nu produce în mod direct efecte asupra situației juridice a reclamanților.**

¹ Dispozițiile articolului 50 TUE prevăd că orice stat membru poate hotărî, în conformitate cu normele sale constituționale, să se retragă din Uniune. Astfel, statul membru care hotărăște să se retragă notifică intenția sa Consiliului European. În baza orientărilor Consiliului European, Uniunea negociază și încheie cu acest stat un acord care stabilește condițiile de retragere, ținând seama de cadrul viitoarelor sale relații cu Uniunea. Acest acord negociat se încheie în numele Uniunii de către Consiliu, care hotărăște cu majoritate calificată, după aprobarea Parlamentului European.

² Articolul 263 al patrulea paragraf TFUE.

Astfel, Tribunalul consideră că decizia nu modifică situația juridică a cetățenilor britanici care au reședința în alte state membre decât Regatul Unit, indiferent dacă este vorba despre situația lor la data deciziei atacate sau de situația lor începând cu data retragerii. Astfel, potrivit Tribunalului, reclamantii susțin în mod greșit că ei sunt direct afectați, în special în ceea ce privește calitatea lor de cetățeni ai Uniunii, dreptul lor de vot la alegerile europene și locale, dreptul lor la respectarea vieții private și de familie, libertatea lor de circulație, de ședere și de a munci, dreptul lor de proprietate și drepturile lor la prestații sociale. Tribunalul adaugă că, deși este adevărat că situația juridică a reclamantilor, în special în ceea ce privește calitatea lor de cetățeni ai Uniunii, poate fi afectată la retragerea Regatului Unit din Uniune, indiferent dacă un acord de retragere poate sau nu să fie încheiat, această afectare eventuală a drepturilor lor, ale cărei consistență și întindere nu pot pe deasupra să fie evaluate în prezent, nu rezultă din decizia atacată.

Tribunalul precizează, în plus, că decizia atacată nu cuprinde nicio hotărâre care să confirme sau să accepte notificarea intenției de retragere din 29 martie 2017 și consideră, așadar, că reclamantii nu au motive să susțină că decizia atacată ar cuprinde un act implicit prin care Consiliul ar fi acceptat notificarea intenției de retragere din 29 martie 2017 și nici că decizia atacată ar fi formalizat ieșirea Regatului Unit din Uniune.

Referitor la menținerea calității reclamantilor de cetățeni ai Uniunii, decizia atacată nu este decât un act pregătitor care nu poate determina conținutul unui eventual acord final, în special în ceea ce privește domeniul de aplicare al unor eventuale dispoziții referitoare la garantarea statutului și a drepturilor cetățenilor britanici în Uniunea cu 27 de state membre, cu atât mai mult cu cât decizia atacată nu are ca obiect să stabilească drepturile respective în cazul în care un acord nu ar fi încheiat. Prin urmare, reclamantii nu pot pretinde că decizia atacată nu ar aduce nicio certitudine cu privire la drepturile cetățenilor Regatului Unit care locuiesc în afara acestuia.

În ceea ce privește pretinsa absență a unei autorizații constituționale certe și întemeiate pe votul tuturor cetățenilor britanici, Tribunalul constată că această argumentație urmărește să conteste legalitatea deciziei atacate. Or, potrivit Tribunalului, o asemenea argumentație nu are incidență asupra admisibilității acțiunii, întrucât nu repune în discuție constatarea că decizia nu produce efecte directe asupra situației juridice a reclamantilor.

În ceea ce privește argumentația întemeiată pe absența altei căi efective în fața instanței Uniunii, Tribunalul arată în primul rând că întinderea deciziei atacate supuse aprecierii sale nu acoperă pierderea eventuală a calității de cetățean al Uniunii, întrucât față de reclamantii decizia are valoarea unui act pregătitor. În al doilea rând, Tribunalul amintește că controlul jurisdicțional al respectării ordinii juridice a Uniunii este asigurată nu numai de Curtea de Justiție și de Tribunalul Uniunii Europene, ci și de instanțele statelor membre. Actul prin care Regatul Unit a notificat Consiliului intenția de a se retrage din Uniune și faptul că anumiți cetățeni britanici nu au putut vota ar fi putut să facă obiectul unei acțiuni în fața instanțelor din Regatul Unit. Pe de altă parte, în ceea ce privește argumentul reclamantilor potrivit căruia acțiunea formulată în fața Tribunalului este singura care poate garanta dreptul lor la protecție jurisdicțională efectivă în caz de contencios referitor la eventualul acord de retragere, întrucât Regatul Unit va putea să considere că nu este ținut de o decizie a instanței Uniunii, Tribunalul subliniază că admisibilitatea acțiunii lor nu depinde de aspectul dacă Regatul Unit se va considera ținut de o decizie a instanței Uniunii, ci de condiția potrivit căreia decizia atacată trebuie să producă în mod direct efecte asupra situației juridice a reclamantilor.

În consecință, Tribunalul respinge acțiunea ca inadmisibilă, întrucât decizia Consiliului de autorizare a deschiderii negocierilor privind Brexit nu produce efecte juridice obligatorii de natură să afecteze interesele reclamantilor, modificând în mod distinct situația lor juridică.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106